PRIMERAK 1. DINAR

Poštarina plaćena

TRIBUNA

GOD. V. | UREDNIŠTVO I UPRAVA: Sibenik ul. A. Šupuka. Tel. int. br. 47 Rukopisi se ne vraćaju. | UTORAK, 19 OKTOBRA 1937 | IZLAZI SVAKI DAN Pretplata mes. 25.— (inostr. 35 din.) Čekovni račun 46.798 | BROJ 231

Rumunjska u odnosu prema narodnim manjinama

Bukurešt, oktobra 1937 (v.) Govor rumunjskog ministra pretsednika u Oradea - Mare je iz nekoliko razloga od vanrednog značaja. Govor je održan u eri važnih unutrašnjih političkih odluka, kad ističe mandat sadašnjeg parlamenta i približavaju se novi izbori. Zbog toga govor ministra pretsednika možemo smatrati kao predizbornu plat formu za budućnost.

Govor ministra pretsednika u Oradea - Mare se ticala takovih pitanja i bio je sastavljen tako, da se s njime može složiti i svaka opoziciona stranka. Sve stranke priznaju taj karakter govoru ministra pretsednika.

Drugi važan momenat tog govora je u tome, što je održan neposredno pred velikim jesenjim manevrima u Erdelju, što mu daje naročitu nijansu. Ministar pretsednik je u pratnji ministra vojnog i generalnog štaba pregledao pogranična utvrđenja i posle toga je održao svoj govor u Oradea-Mare. Zbog toga su njegove reči, koje se tiču snage i odbrane države, dobile potpuno određen značaj.

Ministar pretsednik Tatarescu je rekao, da treba zaboraviti prošlost, kad su narodi istorijom bili primorani da idu putevima nesporazuma. Rumunija pruža ruku svima onima, koji žele da s njome saraduju u duhu mira, razumevanja i suradnje, ali u tu svrhu Rumunija mora biti jaka, jer u sadašnjim prilikama snaga naroda brani državu od rata, dok je slabost u rat tera.

Tim rečima je rumunski ministar pretsednik ponovno podvukao dobru volju za saradnju sa svima susedima i baš uoči velikih manevara u Erdelju je na glasio, da Rumunija vodi najiskreniju mirotvornu politiku i sav njezin trud na oružanju i jačanju vojne snage ide samo za tim, d se održi mir.

Međutim najglavniji deo govora rumunskog ministra pretsednika je onaj, u kojem je govorio o odnosima između vladajućeg rumunskog naroda i manjina.

Moramo podvući, da se u Rumuinji u poslednje vreme mnogo debatira o zaštiti nacionalne pijace rada. Vlada se trudi da rumunskom etničkom elementu obezbedi dostojno mesto u trgovini i industriji i u tu svrhu je izdano nekoliko zakona, čija je svrha zaštita nacionalne pijace rada. Zakon među ostalim zahteva, da se niži personal u predužećima sastoji iz 75 posto rođenih Rumuna, a administrativni i tehnički viši personal iz 50 Rumuna.

Ti zahtevi su izazvali veliko uzbuđenje i štaviše upotrebljeni su za agitaciju protiv vlade, koja je optužívana da se sprema da ugnjetava manjine.

Ministar pretsednik je u Oradea - Mare, gde narodne manjine sačinjavaju većinu stanovništva, energično protumačio prave namere vlade. Kompetentno je izjavio, da oni koji su još juče bili ugnjetavani ne mogu nikoga ugnjetavati. Rumunski vlada teži da bude shvaćena u inostran i za istim razumevanjem teži i kod kuće i u tom pogledu računa s punom lojalnosti ma njina i s time, da će manjine shvatiti namere vlade. Rumunski etnički elemenat se ne pomaže zbog toga da se ugnjetavaju narodne manjine, nego zato da se Rumunima u Rumuniji omogući zauzimanje onog položaja, na koji u svakoj nacionalnoj državi ima prava narod većine.

MEĐUNARODNI RAT U ŠPANIJI

Izvršene su posljednje PRIPREME ZA PRELAZ VLADE U BARCELONI

London, 18 oktobra (d) Sjednica odbora za neuplitanje koja se održava sutra raspraljaće samo o odgovorima pojedinih zainteresovanih država.

Salamanka, 18 oktobra (d) Na sjevernom frontu nacionalističke trupe napreduju prema moru. Na srednjem frontu nacionalne snage prešle su rijeku Nalon osvojivši kotu 1000. Sa bojišta je sakupljeno 500 lješeva. Avijacija je bombardovala arsenal u Kartageni i luku Valencije. Šteta je velika.

Valencija, 18 oktobra (d) Sve pripreme za prenos sjedišta vlade Republike iz Valencije u Barcelonu privode se kraju. Prenos se vrši sa naročitom užurbanošću, jer — kako je vlada Republike konstatovala na svojoj subotnoj sjednici — stanje je kritično i ne dozvoljava da vlada bude na položaju ovako izloženom.

KINESKO - JAPANSKI RAT

Kinezi daju sve jači otpor potpomognuti iz inostranstva

Vašington, 18 oktobra (d) U političkim krugovima vlada veliko nezadovoljstvo zbog prelika na Dalekom istoku. Amerika je ubeđena da Japan naročito forsira svoje operacije kako bi postigao što više uspjeha prije odluka briselskog sastanka devet sila. Ali kad bi i došlo do zajedničkih istupa članica konferencije Japan nebi odustao od svojih namjera da uništi nankišku vladu.

Njujork, 18 oktobra (d) U vezi sastanka 9 sila štampa ističe da bi trebalo poraditi na posredovanju u konfliktu na Dalekom Istoku. Ovaj sastanak u Brislu je samo konzultativnog karaktera.

Tokio, 18 oktobra (d) U sjevernim krajevima carstva registrovan je jutros jači potres. Žrtava nije bilo.

Tjencin, 18 oktobra (d) Japanske trupe nailaze na sve jači otpor Kineza čije su linije sve čvršće. Kineska vojska sve se više služi modernim oružjem koji u velikim količinama stiže iz inostranstva.

U ODBRANU SVOG STANOVIŠTA

Beograd, 18 oktobra (g) Juče je održana sjednica glavnog odbora JNS sa koje je izdano slijedeće saopćenje:

»Izvršni odbor JNS zajedno sa senatorima i poslanicima g. P. Živkovića održao je 17 oktobra prije i poslije podne sjednicu na kojoj je raspravljano o stanovištu stranke prema političkoj situaciji stvorenoj posljednjim događajima. JNS ocjenjuje kao i do sada svaku političku akciju u našem narodu i državnom životu sa svog nepokolebivog i državnog jedinstva. U debati je došla do izražaja puna jednodušnost stranke.«

PRED USPOSTAVU NACIONAL - SOCIJALISTIČKOG REŽIMA U DANCIGU.

Dancing, 18 oktobra (d) U Dancingu su izvršeni mnogobrojni pretresi kod članova partije katoličkog centra, jedine opozicione stranke koja još legalno postoji u Dancigu. Ova mjera pokazuje tendenciju da se i ta stranka definitivno likvidira i da se u Dancigu uspostavi apsolutni režim nacionalsocijalističke stranke pod vodstvom Forstera.

ČUVAJMO NAŠE MORE

OD EKSPLOZIJE U AMERIČKOM RUDNIKU

poginulo je 33 rudara

Birmingham, 18 oktobra (d) U velikom ugljenokopu Mulga (USA), iz dosada nepoznatih razloga, došlo je do zapaljenja ugljičnog plina usljed čega je nastala eksplozija od koje su poginuli 33 rudara. Nesretni rudari bili su formalno ubijeni od ove jake eksplozije koja je na njihova tjela srušila veliki sloj zemlje.

Jakost eksplozije je bila velika, jer se dobro osjetila i u objektima na površini zemlje dosta udaljenih od centra nesreće. Na mnogim kućama popucala su stakla.

Rudari iz drugih okna, kao i oni koji nisu tada radili, učinili su sve da bi spasili svoje drugove. Oni su se dali na otkopavanje, ali su uspjeli da otkopaju samo lješine, a pokatkada i samo komade svojih drugova.

Od nastradalih rudara 13-torica su bijelci a ostala 20-torica crnci.

Njihovi lješevi bili su izloženi u mrtvačnici, a poslije podne svečano zajednički ukopani.

njegovog postanka. Prva eksplozija bi-

Interesantno je napomenuti da je ovot reća nesreća u ovom rudniku od la je u aprilu 1910 kada je poginulo 39 rudara, druga oktobra 1914 kada je poginulo 17 rudara.

Savezne vlasti naredile su strogu istragu o uzrocima eksplozije.

Blag i uverljiv ton govora ministra pretsednika Tataresca je ostavio odličan utisak na sve rumunske političke krugove i sudeći prema rumunjskoj štampi i na manjine, koje su govor ministra pretsednika ocenile kao lojalan predlog za saradnju, kao ponudu trajnog unutrašnjeg mira, koji je potreban za obezbeđenje blagostanja sviju građana države bez razlike na narodnost. Baš u tom pogledu je govor ministra pretsednika održan na zapadnoj granici države, ostavio dubok i krasan utisak.

V.

PRETSJEDNIK VLADE VRATIO SE IZ INOSTRANSTVA.

Milano, 18 oktobra (o. m.) Na povratku iz Francuske ovde je boravio na prolasku pretsjednik vlade g. dr. M Stojadinović. Na stanici su ga pozdravili pretstavnici vlasti.

Beograd, 18 oktobra (g) Jutrašnjim zagrebačkim vozom povratio se iz inostranstva pretsjednik Kr. vlade g. dr. M. Stojadinović u pratnji svog šefa kabineta g. dr. D. Protića i sekretara g. M. Nenadovića. Na stanici su ga dočekali poslanici Engleske. Francuske i Rumunije, članovi Kr. vlade na čelu sa zamjenikom g. dr. A. Koroščem, partijski funkcioneri i brojno građanstvo.

KO ĆE NASLIJEDITI VOĐU TREĆEG RAJHA!

London, 18 oktobra (d) Berlinski dopisnik »Dejli Mejla« saznaje, da Vođa Rajha Adolf Hitler razmišlja u posljednje vrijeme o svom nasljedniku. Članovi najvišeg nacionalsocijalističkog foruma pitaju se, šta će se dogoditi sa njemačkim nacionalsocijalističkim pokretom, ako on iznenadno ostane bez vođe?

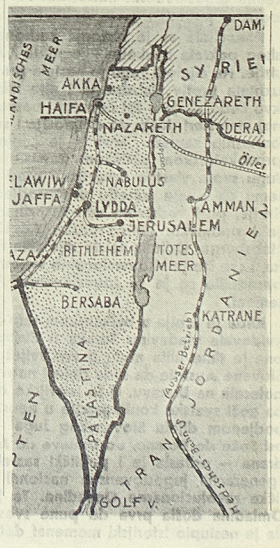
Tvrdi se da Hitler bavi mišlju, da obrazuje od istaknutih lica neku vrstu senata, koji će da bude pridodat novom vođi. Engleski list još dodaje, da će još ove jeseni Hitler donijeti odluku po ovom pitanju.

STOGODIŠNJICA L. GALVANIJA

Bolonja, 18 oktobra (s. m.) Danas je u Bolonji na vrlo svečan način proslavljena stogodišnjica slavnog italijanskog pronalazača i naučenjaka Luida Galvania. Velebnim svečenostima prisustvovali su Sivereni kojima je građanstvo priredilo spontane ovacije.

VLADA LEBANONA ODBILA DA PREDA VELIKOG MUFTIJU BRITANSKIM VLASTIMA.

Bejrut, 18 oktobra (d) Veliki Muftija odbio je da dade novinarima potankosti o svome tajanstvenom bijegu iz Palestine, kao i o svojim namjerama za budući rad. Jeruzalimski muftija iskoristio je ovu prisutnost novinara da se zahvali vladi Libenona koja je odlučno odbila da ga uruči britanskim vlastima. On će se nastaniti u Demosku gdje se nalaze i druge arapske vođe. Demosk će postati centar akcije.

U ODBRANU NACIJE

Prošlost

I

ŠIBENIK, 18 oktobra 1937

Posmatrati Jugoslaviju iz pomućene prespektive neuravnoteženе i haotične današnjice znači stvarati o njoj iz osnova pogrešan sud. Jugoslavija nije nikakav slučajni nuzprodukt savez ničke pobjede, već je bitni sastavni dio te pobjede. Stvaranje Jugoslavije, Češkoslovačke i Poljske bilo je conditio sine qua non pobjede Saveznika. Postanak tih država bio je istorijski uslovljen i determinovan političkim razvojem moderne Evrope. Formiranje tog bedema slobodnih slovenskih država oko ukroćene Germanije od Jadrana do Baltika bio je kategorički imperativ istorije. Stoga je neophodno potrebno da se pri ocjenjivanju sadanjeg stadija u razvoju tih država, a naročito Jugoslavije, primenjuje kriterij istorijsko - genetički.

Iza francuske revolucije sukobio se je na cijelom evropskom kontinentu princip nacionaliteta sa principom legitimiteta i celokupni politički razvoj Evrope od pada Austrije, te najveće Bastilje istorije, i nije drugo nego proces političko - socijalnog preobražaja Evrope na bazi nacionalnog principa. **GLAVNOM ZAPREKOM POBJEDI TOGA PRINCIPA BILA JE HABSBURŠKA MONARHIJA I ZATO SU GOTOVO SVA NACIONALNA UJEDINJENJA IZVOJEVANA U OSLOBODILAČKIM RATOVIMA PROTIV AUSTRIJE, CENTRALNOG STUBA FEUDALNOG, REAKCIONARNOG I ANACIONALNOG SREDNJEG VIJEKA.**

Poslije ujedinjenja Italije i Njemačke, koje je otvareno u borbi protiv Austrije, postalo je slovensko pitanje njenim osnovnim problemom. Austrija je htjela da i to pitanje riješi silom, sprečavajući oslobodjenje i ujedinjenje potlačenih slovenskih naroda, provadja juci konsekventu antislovensku unutrašnju i spoljnu politiku. Tom naopakom politikom Austrija si je neminovno morala otudjiti svoje Slovene i dovesti ih do spoznaje, da im nema mesta u okviru austrijske države i da im je JEDINI SPAS U OPŠTOJ SLOVENSKOJ SOLIDARNOSTI.

Anektiravši Bosnu i Hercegovinu, tu geografsku jezgru Slovenskog Juga, Austrija je do kraja zamrsila svoj i onako komplikovani unutrašnji državni problem, potenciran komplikacijama na terenu spoljne politike. Ona je otpočela sa sistematskim progonima svih nacionalnih elemenata na jugu, a protiv Srbije je povela agresivnu politiku da ju politički i ekonomski uguši. Kao opsednuta Austrija je na svim linijama provocirala Jugoslovene, udešavala je afere i procese, falsifikovala dekumente, postavljala komesare, proganjala i zatvarala nacionalne ljude. Svojim postupcima izazvala je podzemni i nadzemni jugoslovenski nacionalni revolucionarni pokret.

Ponavljala se je historija karbonarskog pokreta i sukoba Pijemonta i Austrije. Na cijelom Jugu je nastala prava uzbuna protiv Habsburga i nije nikakvo čudo da je u toj napetoj i nesnosnoj atmosferi došlo do eksplozija i sudbonosnih zapleta. Austrija je svojom provokatorskom politikom stavljala na Jugu svoje vlastite državljane pred dilemu da biraju između preporodjene Srbije, pod vodstvom narodne dinasti je i podmukle antislovenske Austrije Habsburga. Odluka zaista nije bila teška, i sve što je bilo nacionalno svijesno opredelilo se je za Jugoslovenski Pijemont.

Kada je Srbija u balkanskom ratu likvidovala vladavinu Turaka u Evropi, ona je time ulila nadu u sve svijesne Slovene Austrije da sada dolazi na red bolesnik na Dunavu. U to istorijsko doba uoči svetske konflagracije u neoslobodjenom dijelu Slovenskog Juga — od Soče do Bojane, od Dunave do Jadrana -- odrasla je i politički sazrela generacija jugoslovenske nacionalističke revolucionarne Omladine. Ta je Omladina došla prva do pune svesti da je nastupio istorijski momenat definitivnog obračuna Jugoslovena sa Austrijom i perfidnom habsburškom dinastijom i ta je Omladina od riječi prešla na djelo pod parolom: Austriam esse delendam!

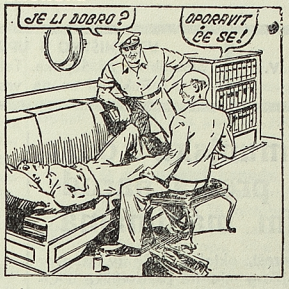
Austrija, nesposobna da riješi svoj unutrašnji državni problem na bazi ravnopravnosti svih svojih naroda, nesposobna da riješi jugoslovensko pitanje, prebacila je to pitanje sa terena svoje unutrašnje politike na teren spoljne politike i izazvala je rat sa Srbijom. iskoristila je sarajevski atentat kao povod ratu da ognjem i mačem riješi jugoslovensko pitanje, da pregazi Srbiju i definitivno zarobi cio Slovenski Jug, da za uvjek u krvi uguši jugoslovenski unitaristički pokret. Austrija u svojoj stupidnoj megalomaniji i prepotenciji nije ni slutila da objavljuje rat istoriji.

J. R.

Kralj modernih gusara

BORBE BRIK BRADFORDA SA KRALJEM GUSARA BROKOM.

Politički pregled

PRVI USPJEH SPORAZUMA

Demetrovićeve »Jugoslovenske novine« bilježe:

razum SDKUO, izašao je i prvi broj

»U subotu, kad je objelodanjen spo jednog novog tjednika pod imenom »NOVI LIST«, a štampa se u štamparij »Grafika«, gdje vedri i oblači — Većeslav Vilder. List je, kako se na prvi pogled vidi, namijenjen propagan di pučko - frontaške politike protiv »reakcije i fašizma«, pa se od Vilderove »Nove riječi« — kojoj je neobično sličan — razlikuje samo po tome što, doduše malo zavijeno i oprez no, otkriva i svoje komunističke tendencije.

»Današnja situacija — piše ovaj list — ukazuje se kao dvanaesti čas, da se pripremi i izvrši sve ono što je moguće za političko organizovanje radničke klase koja je u zajednici sa seljaštvom nosioc borbe za slobodu i demokraciju«. To je poznata parola Kominterne, kojom se prekriva akcija oko boljševiziranja grada i sela.

A mi to sve bilježimo samo kao prvi uspjeh politike sporazuma SDKUO!

JRZ I SPORAZUM

Sušačke »Primorske novine« u svom dopisu iz Beograda donose:

»Ovaj svoj zahtjev ističu u sporazumu zato, što tvrde, da je Ustav od 3 septembra donesen bez moralne podloge, da je, kako oni kažu, donesen bez učešća naroda. Ovdje bi čovjek mogao da piše satiru. Jer samo satira i odgovara ovom shvaćanju u UO. Jedan veliki i zaslužan čovjek, čiju uspomenu poštuje sav narod, po logici ovih ljudi, nije dakle bio dovoljno jak autoritet, nego je bilo potrebno da dođu oni, pa da, umanjujući djelo jednoga velikana, vrše državni udar, to jest: da ukidaju Ustav i da otroiraju jedan provizoran zakon koji treba da nadoknadi postojeće ustavno stanje!«

»Gospoda su se, dakle, sporazumjela da nešto ruše, u ovom slučaju da ruše ustavni poredak, ali se nigdje u sporazumu ne vidi da su se obvezali i da grade. Oni su složni da skidaju obruče, ali da ih postavljaju, niti su se spo razumjeli niti se to ma gdje u tekstu sporazuma spominje. Još nikada u historiji nije bio zabilježen sličan primjer Ipak, kad znamo s kim imamo posla, nije se čuditi ovoj destruktivnoj akciji. U našoj političkoj prošlosti desio se već jednom slučaj, da su izvjesna gospoda iz UO doveli ovu zemlju gotovo do rasula. Svoj eksperimenat, oni, izgleda, žele da ponove. Nezavisno od toga što to uspjeti ne će, ovaj politički dokumenat ostat će školski primjer za kasnije generacije za to, na koji način su izvjesni političari današnjice ulazili u sudbonosno teške probleme ove zemlje. Poslije svega ovoga smijemo kategorički tvrditi da ideja jugoslovenske države nije bila u veću opasnosti ni u onim teškim trenutcima kada je srpska vojska prelazila Albaniju, kao što bi joj mogla da zaprijeti opasnost kad bi ovi elementi došli u mogućnost da rješavaju o živo tu i opstanku našega naroda.«

SMIRIVANJE DUHOVA.

Dovosadski »Dan« piše: »U posljednje vrijeme mnogo se govori u političkim krugovima u Beogradu da je nastupio smirenje duhova, koji su bili uznemireni povodom donošenja konkordata. Medjutim, poslije izjave pretsjednika vlade g. dra Stojadinovića, da se konkordat neće iznositi pred senat sma tra se da nastupa pomirenje izmedju svećenstva pravoslavne crkve i narodnih poslanika JRZ. **Sveti Sinod, kako se očekuje, već u toku ovih dana vratit će počasna prava onima koji su gla sali za donošenje konkordata.**

PROTESTI . . .

Na svojoj vanrednoj sjednici vijeća Gradske općine Kragujevac donijelo je rezoluciju u kojoj kaže:

»U ime slavne Šumadije, Kraja u ko me je uklesana zublja slobode, u ime milion žrtava palih za slobodu i ujedinjenje, gordi i slavni Kragujevac, prva prestonica jugoslovenskog Pijemonta, vječiti centar i srce Šumadije energično i odlučno protestvuje protiv onih neovlašćenih damagoga i političara, koji se, u svojoj zaslepljenosti za vlašću, drznuše da trguju sa našim nacionalnim svetinjama i narodnim i državnim jedinstvom i da za ljubav vlasti prave nekakve protokole, objavljene na dan trogodišnjice smrti Velikog Kralja Ujedinitelja, a koji idu za cepanjem naše narodne države.

Kolevka slavnih Karađorđevića, Šumadija, ponosna i gorda zbog svojih najsvetijih žrtava za jedinstvenu narodnu državu obnavlja svakodnevnu zakletvu pred spomenikom Velikog Kralja Ujedinitelja, u kome je zlatnim slovima urezan posledniji amanet Njegov: »Čuvajte Jugoslaviju« -- i čuvaćemo je jer je ona tvorevina našeg večitog stradanja i patnji i more naše prolivene krvi i krvi najvećeg sina naše nacije Aleksandra, Mučenika i Ujedinitelja.

Mačem smo je stvorili, mačem ćemo je braniti.

Živio Kralj Petar II.

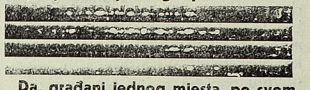
Živela jedinstvena i nedeljiva Jugoslavija.«

Naše doba

JESTE LI ČULI! . . .

Da je, jedan općinski policajac uhvaćen u švercu i da ga nije uhvatio nitko drugi nego jedan žandarm!

Da su jednoj opštini pobjegli svi policajci, jer ih nije mogla plaćati!

Da, građani jednog mjesta, po svom jedinstvenom satu, ručaju u 8 sati a večeraju u 4 sati.

Da, vodovod jednog mjesta ima tu prednost, što kad se čovjek vode napije, u isti mah je sit i nije više žedan. Mutnoća je na dnevnom redu!

Da sve ovo gore napisano, dogodilo se je i događa se u jednom mjestu između Šibenika i Zadra!

Ako niste čuli sad napokon znate.

(m)

DIJETE -- SPORAZUM

Potpisi su eto pali
na hartiju bjelu,
šefovi je potpisali
u svećanom odjelu.

Sporazum je gotov dakle,
na što sad se čeka,
džepovima praznim
treba dati leka.

Beogradski vojskovođe
sada vojsku traže
da pred pašom iz Kupinca,
nebude blamaže.

Desilo se čudo velo,
rodilo se djete malo,
za govorit nema dara
kad još nije zaplakalo.

Sakato je jadno djete,
vrlo slabog zdravlja,
brzojavi zbog njeg lete,
majstorski se s njim upravlja.

O njem mnoga sudba visi,
mnoge želje davne,
uzrujalo dete jadno,
mnoge glave slavne.

Gledaju ga glave vrle,
njihovo je ono djelo
s njime želje njine hrle,
na mjekano sjelo,

Gledaju ga pa se čude,
gdje su sada naše čete?
baš smo sreće, loše, lude,
izbjeć će nam kana pete.

U grudi se udaraju,
iznemogli, blijedi,
jedan drugog pitaju:
što sad opet slijedi?

Što da rade sa djetetom?
jedan drugom poručuju,
najbolje je s pijetetom
u lijes prosti da ga kuju?

(S. M.)

ŠIRITE „TRIBUNU“!

GRADSKE VIJESTI

Šibenik, 18 oktobra

X **Uspjela čajanka** sa akademijom priređena je jučer poslije podne u Gimnaziji. Priredbu je režirao g. prof. Bakotić. Poslije akademije bio je ples.

X **Godišnja skupština** H. P. D. »Krešimira« održana je jučer u prostorijama Seljačkog doma. Nakon podnesenih izvještaja izabrana je nova uprava na čelu sa g. Antom Antićem. Za sekretara društva izabran je g. dr. A. Nikolić.

X **Izvanredna skupština** Udruženja penzionera sjevernog dijela Primorske banovine održana je jučer pod pretsjedništvom g. Jure Milata, a u vezi Uredbe o povišici činovničkih prinadležnosti. Skupština je uputila nadležnima pretstavku kojom se traži da se i penzionerima povise prihodi.

X **U slastičarni** I. Adamovića kod pošte izbio je pretprošle noći manji požar. Požar je zapažen po rejonskom stražaru koji je obavijestio vlasnika. Požar je odmah bio lokaliziran, a nastao je u kolima za pečenje kestenja. Šteta se cijeni na oko 3000 dinara.

X **Protiv apsolventa** medicine Davida Sinčića održana je pred Okružnim sudom rasprava po Zakonu o zaštiti države. Zbog pomanjkanja dokaza op tuženi j riješen. Drž. tužioc uložio je priziv.

X **Bakalarade** za gurmanska društvanca spremljene na razne načine mogu se dobiti u gostioni »Maribor« uz prethodnu narudžbu.

X **Policijskih izgreda** od subote na ponedjeljak u gradu nije bilo.

Širite „TRIBUNU"

STARI GRAD JE SVEČANO PROSLAVIO TREĆU OBLJETNICU VELIKOG KRALJA ALEKSANDRA I UJEDINITELJA

(Starigrad) Na treću obljetnicu mučeničke smrti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja održan je u stolnoj crkvi pomen kome su prisustvovali pored državnih vlasti, članovi raznih nacionalnih društava kao i rodoljubno građanstvo. Na večer je Sokolsko društvo održalo u prostorijama Jugosl. čitaonice svečanu komemoraciju, kojoj je prisustvovalo mnoštvo građana, koje je htjelo na ovaj način da oda vidnu poštu uspomeni neumrlog Kralja-Mučenika.

Komemoraciju je otvorio govorom brat g. Đ. Matušić, učitelj, u kome je izneo najdirljivije momente iz života blgpk. Kralja. Na koncu je pozvao građane da ostanu vjerni Jugoslaviji i jugosl. ideji do zadnjeg časa svoga života. Zatim su djeca Sokola deklamirali razne prigodne pjesme. Nakon toga su članovi Sokola izveli prigodni komad »U hramu besmrtnosti« od g. Stj. Roce. Komad je izveden odlično, pa se za vrijeme izvedbe mnogima oko orosilo. Prije samog početka iz Oplenca je sa puno osećaja recitovao pjesmu »Kralju - Mučeniku« od Slobodana Živojinovića g. N. Martinis n. gr. šk. Nekoji članovi pjevačkog društva »Pharos« otpjevali su posmrtnu molitvu »Naroda Slavnog«, državnu himnu i »Oj Slaveni«. Komemoracija je završena sa »Slava Kralju Mučeniku« i »Živio Kralj Petar II! Cijela komemoracija je na sve građanstvo ostavila najdublji utisak. (b)

X **Njemački ministar i vođa športa g. Hans von Tschamer and Osten,** koji provodi svoj odmor na našoj rivijeri u Hotelu »Ko-op« u Kaštelima, jače je razgledavao gradske znamenitosti.

Sa luksuznom jachtom »Troll IV« prokrstario je kaštelanskim zaljevom i posjetio Trogir sa istom jahtom će poduzeti više izleta i obići razna mjesta našeg primorja.

Ministar g. Tschammer neobično je zadodovoljan gostoprimstvom i ljepotom našeg primorja i ističe svoje zadovoljstvo boravkom na Jadranu.

VELIKI POŽAR U CENTRUMU GRADA

IZGORILO SKLADIŠTE GRAĐ. MATERIJALA ing. S. i K. BONAČIĆA

U HRVOJEVOJ ULICI -- ŠTETA PRE- KO 1 I POL MILJON DINARA.

Danas poslije podne oko 4 i pol sata iznenadno je izbio požar u stovarištu gradejvnog materijala firme ing. Srečko i K. Bonačić u Hrvojevoj ulici. Veliko skladište koje se nalazi na prostoru duž željezničke pruge i zgrada: penzionog zavoda, gradjansek škole i palate Rizmondo bilo je prepuno raz nog gradjevnog materijala. Požar je zapažen od samih radnika, koji su odmah alarmirali vatrogasnu stanicu. Za samih nekoliko minuta dojurila je dežurna četa vatrogasaca pod vodstvom g. Tudora da bi izvršila sve pripreme za lokalizaciju, ali svi napori bili su uzaludni. Plamen je sve više obuhvačao velike naslage drva i strjelovitom brzinom širio se u svima pravcima.

Pola sata kasnije stigla su nova pojačanja vatrogasaca. Ogromni plamenovi sršili su visoko šireći veliku vrućinu. Postojala je opasnost da vatra zahvati okolne palate, a preko njih i stare zgrade unutar zidina Dioklecijanove palate. U gradskoj školi sastava je odmah prekinuta i djeca poslata kući. Dimenzije požara bivale su sve veće, tako da je komandant mesta izdao hitno naredjenje i cijeli splitski garnizon došao je na lice mjesta da gasi požar. Pored dobrovoljnog gradjanstva gasiocima se pridružila i ad vvoda mornarice, a malo zatim i cijela žandarmerija.

Izgledalo je da se neće moći požar bar toliko ograničiti da mu ne padu žrtvom i okolne zgrade. Vatrogasci, vojska, mornarica, žandarmerija ig radjanstvo daju sve od sebe i dok ovo javljamo još nije sigurno dali će se moći spasiti okolne palate.

Skladište je osigurano kod Ujedinjenog Osiguravajućeg Društva za Din. 1.000.000 dok se šteta cijeni na preko 1.500.000 dinara. Ljudskih žrtava još nije bilo, jedino ej radnik Petar Majstorović pri padu sa jedne barake da si spasi život, polomio nogu. Vijest o ovom požaru izazvala je u gradu veliko uzbudjenje i neizvjesnost. Detalje čemo javiti u sutrašnjem broju. (b. i g.

OPET ZAPOSTAVLJANJA

Vitalni interesi Sjeverne Dalmacije traže malo više pažnje od Jadr. plovidbe traži: brže i bolje brodove, kraće isnošljivije pruge

Šibenik, 18 oktobra.

Krivo nam je što baš samo mi vičemo. Ali, moramo! Sudbina nam je dodijelila da budemo glas vapijućeg u pustinji.

I na koga moralo vikati? Jasno! Na nikoga drugog doli na **Jadransku plovidbu.**

Godinama se vikalo, da bi se tek ovog ljeta bio uslišio — uglavnom — glas tog vapijućeg. Dalo mu se komadićak kruha, Sjevernoj Dalmaciji se za nekoliko mjeseci dao **pristojan vozni red. Ali, samo za nekoliko mjeseci!**

Stanovnici ovih naših krajeva jedva su odahnuli ejdva se privikli na ovaj pristojan red, kad ih se ponovo bacilo u srednji vijek. Tako gdje je trebalo 3 do 4 sata vožnje, sada se treba voziti 12 do 14 sati. Možda je to po nečijem shvatanju rentabilno i ugodno!?

Ovogodišnji zimski vozni red uglavnom je kao i prošlih godina. Pokušaj da se red vožnje ustali uglavnom je uspio«, i njime dade »maksimum prometa, koliko to dopuštaju zimi kraći dani, nepovoljne elementarne neprilike i konačno daleko manje poslovanje«. Jest, ovo može biti točno za okružja splitsko i sušačko, ali za šibensko ni govora. **U oba ova okružja nema značajnih promena, skoro uopšte ih nema. U ovim okružjima voze najbolji, najudobniji i najbrži parobrodi plovidbe. U ovim okružjima su komunikacije odlične i sprovedene samo prema za htjevu putnika, odnosno njihovih interesa.** U ovim okružjima postoje **brze pruge** (šibensko i nezna kako izgle daju) A zašto to? Samo zato jer veliko područje šibenskog voznog okružja nije uspjelo da podigne zajednički protest. U koliko je pojedinačno i podizano Jadranska plovidba niej uzela stvar u ozbiljan pretres.

Ovom esperimentisanju u šibenskom okružju, u Sjevernoj Dalmaciji, treba već jednom stati na kraj. Jadranska plovidba trebala bi uvidjeti da ovo prelazi granice.

Ona mora da usvoji potpuno vozne interese trgovačkih centara Sjeverne Dalmacije, a nročito Šibenika, Biograda i Sali; interese centra iz kojih izbija privredni život cijelog ovog kraja. Jer ovi krajevi nemadu jedan veći grad kome bi se slio putnički promet. Jedino uža Šibenska okolina ima te potrebe. Udaljeni krajevi, mjesta na vanjskim otocima skoro su potpuno otrgnuta od svijeta i ona će biti prisiljena da uspostavi svoje privatne pruge koje, svakako, neće biti prijetne Jadrnskoj plovidbi.

Jadranska plovidba mora da na ovom području stavi bolje jedinice, a ove dosadašnje remorkere kao »Juraj Subić«, »Velebit«, »Zrmanja«, »Tomaseo« i slične rashoduje u staro gvožđe za šta su jedino još sposobni.

Samo onaj koji je već jednom vozio na ovim remorkerima 14 sati neprekidno zimi po olujnom vremenu zna kakve su to pruge i kakvi brodovi na njima saobraćaju. Taj izgubi svaku volju da ikada više zađe u ove i od Boga zaboravljene kamenjare prepuštene bijesu prirode.

I ako znamo da je ovo samo glas vapijućega mi ćemo u našoj borbi za interese Primorja neustrašivo nastaviti.

U ovom aktuelnom i markantnom pitanju pozabavićemo se u detaljima u idućim brojevima našega lista. (i)

U DRNIŠU LIJEPA POBJEDA!

„ŠIBENIK" — „DOŠK" 3:1 (1:0)

SVA TRI GOLA DAO JE MILETA. -- SUDIO JE VRLO DOBRO G. RAZMILOVIĆ IZ SPLITA.

Jučer je održana u Drnišu na igralištu »Doška« revanš utakmica za prvenstvo grupe »A« drugog razreda SNPa.

Šibenik se vrlo lijepo bio pripremio za ovu tešku borbu. Igrači: Petrović, Škarica — Tikulin, Grubišić — Bajrić — Junaković, Norsić — Bjažić — Jeličić — Mileta — Erak, uspjeli su da usred Drniša izvojuju svom klubu jednu izne nadnu i krasnu pobjedu, koja ih je izbacila kao sigurne favorite za osvajanje prvog mjesta u svojoj grupi.

U 35 min. prvog poluvremena na pas Eraka Mileti, ovaj sa 20 m. krasnim volejem pogađa gornji desni ugao i bilježi 1:0 za Šibenik.

U drugom poluvremnu uspilo je Mileti da u 13 min. plasira neobranjivu loptu pored Strepačkog i popne na 2:0 za Šibenik.

Nakon ovog drugog zgoditka za Šibenik »Došk« se kao probudio. Više puta Petrović je morao da interveniše. U 19 min. lijevo krilo »Doška« Kušpilić izbija i postizava efektan gol za Došk. Rezultat je 2:1 za Šibenik.

Nakon primljenog gola Šibenik igra djelomično defanzivnu igru. Zadnjih 20 min. »Šibenik« se pomalo oslobađa od jakih navala »Doška«, koji je svakako želio da izjednači. U 40 min. Mileta prisiljava Strepačkog na kapitulaciju i postizava 3:1 za Šibenik!

Kod »Doška« mnogo su se svidjeli golman Ftrepački, lijevi bek, desna spojka i lijevo krilo.

Kod Šibenika najbolji je bio Tikulin Norsić i Erak bili su također vrlo dobri. Najbolji na terenu svakako je bio centerhalf Bajrić, koji je svojom inteligentnom i brzom igrom pretstavljao srce tima. Golman Petrović je zadovoljio. Par oštrih šuteva zadržao je odličnom i požrtvovnom intervencijom.

Sudija g. Razmilović bio je vrlo dobar. Publika je mirno i sa interesom pratila ovu interesantnu i nadasve fer igru. -pet-

Split 19 oktobra

X **Dežurne apoteke:** Ivo Bonetti, Marmontova ul. 4 — Foresto Fischer-Volpi, Ispod ura.

X **Opunomoćeni ministar i vanredni poslanik na dvoru** u Tironi g. Radoje Janković boravio je u Splitu i krenuo za Albaniju.

X **Nezgoda parobroda »Hvar«.** Usljed podvodnih struja rijeke Neretve pri pristajanju u Opuzenu udario je parobrod Hvar o balu pri čemu je oštetio kormilo. Pored svega toga Hvar je sa teretom doplovio do Splita.

X **Prometne nezgode na Solinskoj cesti.** Auto oborio seljaka. — Sudar motorbicikla sa kolima.

Juče poslije podne bio je promet na putu Split — Solin vrlo živ, kao sva ke nedjelje. Pred veče jedan bezobzirni šofer u predjelu kod fabrike pokućstva Pijavića zahvatio je seljaka Ivana Plazibata Jakovljeva, iz sela Košuta kod Trilja koji je ud ruštvu svog brata Vicka te seljaka Zubca i Knezovića pošao u Vranjic.

Auto koji je oborio Plazibata odjurio je svom brzinom dalje prema Solinu dok je na betonu povredjen ostao ležati u ranama seljak Plazibat. Kad je naišao auto g. Karninčića zaustavio se je i uzeo te prevezao ranjenog u bolnicu, gdje su mu ljekari pružili prvu pomoć i zadržali ga na liječenju. Plazibat je zadobio povrede na ljevoj strani čela, ogrebotine po glavi nogama i tjelu.

Policija je povela istragu za nepoznatim vozačem automobila koji još nije pronadjen.

Druga nezgoda desila se je kod Duj movače gdje su se sudarili motorbicikl sa seljačkim kolima i dvije bicikle. Na motorbicikli su se vozili iz Soline prema Splitu Pavao Petrinec i Ivan Šarac. Pri sudaru su odbačeni sa motorbicikle Petrinac koji je upravljao i Šarić koji je sjedio pozadi i vodio psa. Petrinac je ozledjen na glavi i rukama a Šariću je prolomljena lijeva ruka. Pri sudaru je odbačen i sa bicikle Antun Čičak koji je povredjen lakše.

Svi su prenjeti u bolnicu gdje im je pružena pomoć rane previjene a zatim su upućeni na kućnunjegu.

Vlasti su povele izvide da utvrde ko nosi odgovornost za nezgode koje su srećom prošle bez žrtava a mogle su imati katastrofalnih i težih posljedica.

MARKO UVODIĆ:

Jedan dan na Braču

(Nastavak 8)

Evo one koje je on popisa':

Andreis, Antonijević, Antičević, Arnarić, Balčević, Baloević, Barković, Baturić, Benković, Berković, Breskoović, Bokanić, Biličević, Cikarelović, Cvitanić, Cerineo, Dobrogostović, Dominis i Mikačić, Dumović, Franulić, Filippi, Gioanizii alias Ivanišević, Glavinić, Grubišić, Gospodnetić, Grgurić, Grčić, Ivelii alias Andrijević, Jakšić, Katić, Klinsić, Koljatić, ovljanić, Kranković, Kušić, Krepić, Lukinović, Lukšić, Lazanić, Marjanović, Martinis, Matoi, Matelić, Mladinci alias Mladinić, Michieli, Macalić, Mišić, Nadali, Nikolić, Nigoević, Niseteo, Petrinović, Pinesić, Prodi, Puljišić, Petrizio, Ragić, Salamunić, Šćepo nović, Šimić, Sovnić, Sojančić, Stipetić, Stranoević, Stranulić, Tommaseo, Tomasović, Vusio, Zapković, Zokrić, Zuanić, Zuppanei, Zuvetei i drugi.

Ostavimo mi sad sve ove plemiće, živiman zdrav'je i vese'je, a mrtviman pokoj, i da se vratimo na Splitsku.

Misto jema 400 duš'. Sve kuće lipe i stare osin par novi', vila Lugerovi' i jedna lipa kućica, vikend od arkitekta Baldasara, sva u bilon kamenu, podrumon, terason, ništo baš lipoga, i sve uz šumu i uz more.

Su obe strane uvale lipe dvi borove šume s lipin putiman i alejan, a bori restu uz samo more, bor 'jubi more, tako, da se u 'ladu svučeš i korakneš dreto u more. Na punti je malo šesno grobišće ukraj mora, i ka' obišno u najlipjem položaju.

Okolo mista jema prostora kad bi ko 'oti' gradit' i nij' skupo. Pomisilite: po dinar četvorni metar! A za gradit', cinije je gradit' u bilon kamenu, ven u betonu. Pa je zdravija kuća o' kamena, dočin beton biti izgori o' sunca, pa je za umrit' o' vrućine, a zimi kad upije onu vlagu, ne m'oš je nikako istrat', i 'oće se litnjo sunce da osuši kuću. Naši su stari bili pometniji od nas, pa nisu 'tili izventat beton. Da je Diokle cijan sagradi' palac o' betona, ća bismo danas jemali?

Dok smo se šetali, na zvoniku je zaklapalo podne.

— Brzo na obid — viče mi Boco — sad ćedu mi doma bacit' angriz.

I ulizli smo u kuću.

Seli smo za stol: Bocina gospo'ja Sina, stric mu Marinetto, Boco i ja.

— Evo ti najprin bičerin rakije trava rice.

— Živia!

— Živili!

Lipi kus divojke nas je služila za sto lon, ma je isto gospo'ja Lina svaki čas ustajala i 'odila u kužinu, da vidi gre li sve u redu.

Terina angriza s frigadiniman na sri' stola.

— Daj, uzmi, vazmite, evo ti još — nudi i dili Boco angriz ono kako se kaže »al dente« a kolur o' juve ka' čikolata.

— Nemogu jist kruva, jerbo jeman malo cukarine. Voli' bi se najist kruva, ven neznan ča! — a izi' je dva pjata manistre, i kad san vidi' koliko je poslin izi' govorin ja njemu:

— Vidin da ti jemaš niku špecijalnu cukarinu, koja je samo za te bila izven tana.

Poslin angriza došlo je meso brav'je i to kozje, su četer pet šalši, a naravno i sa šalšon o' pomidori onon šporkon.

— Skuvali smo ti brav'je meso — govori meni Boco — da vidiš koji ukus jema ovo naše meso. U istinu bilo je kolosalno! Dvaputa san vaze' a Boco je izi' sve ono ča je bilo ostalo a i sve je šalše izi'.

Sad se pove' veliki razgovor o bravetini, kozan i kozlićin.

Šjor Marinetto mi'e reka' da sve to zavisi o' paše koja je slana.

(Gre naprid)

IZGUBLJENA IGRA U ŠIBENIKU!

Osvit nije više onaj stari, ali bi ubrzo mogao opet to da postane!

OSVIT - SPLIT 0:2 (0:0)

GOLOVE ZA SPLIT SKORTALI SU PAVLOVIĆ I DUMANIĆ. IGRU JE ODLIČNO I OBJEKTIVNO VODIO GOSP. MALNAR

Jučer je na igralištu Jrška »Šibenik« u Crnici odigrana prijateljska utakmica između »vaskrslog« Osvita i »Splita iz Splita.

Igra je počela sa zakašnjenjem od četvrt sata (!) po vrlo jakom vjetru, koji je duvao za čitavo vrijeme igre. Igra ometana jakom burom nikako nije mogla doseći onaj nivo, na koji smo otprije kod Osvitovih igara bili naučeni. Druga velika neprilika, koja je mnogo smetala pravom razvoju igre, bila je usko i prekratko igralište, pa je lop ta više bila u autu nego na terenu. Ovo prečesto »bježanje« lopte van igra lišne ograde, mnogo je nerviralo gledaoce.

Ovime što smo spomenuli ne mislimo da umanjimo značaj »Splitove« po bjede nad Osvitom. Ističemo ali, da je ova bila više srećna nego zaslužena!

Klubovi su nam se pretstvili u ovim postavama:

»Split«: Duplančić, Šore - Perović, Antonini - Bjelnović - Frua, Mitrović - Ursina - Tolić - Dumanić - Pavlović.

»Osvit«: Fančović, Rončević - Bizjak, Roščić - Sunko - Rogović, Luketa-Nađ - Kocević - Marks - Periša.

KAKO JE IGRAO »OSVIT«!

Općenito govoreći nesretno! Čitavo prvo poluvreme opsjedao je vrata gostiju i ni jednom od navalnog kvinteta nije uspjelo da ubaci loptu u Splitova »začarana vrata«.

Osvitova navala dobra je, ali momentalno nehomogena. Osvitova navala mogla bi tokom vremena postati opet odlična i vrlo opasna po protivnički gol, ali potrebno je da se odigra što vi še igara, skupnih igara, kako bi se ova povezala i uigrala.

Pod ovakovim okolnostima, koje je Osvit do pred ovu utakmicu prakticirao »plavi« ne mogu postići svoju pravu formu niti mogu pretstavljati opasnog protivnika.

Halflinija nije zadovoljila. Sunko je bio vrlo loš. Na njegovo mjesto morao bi bez daljnjega doći Bizjak.

Bizjak, se ali odlično snašao i na beku. On je bio najvaljaniji i najbolji igrač u timu »plavih«. Bio je svuda i sigurno čistio sve, pa čak i takove situacije, za koje se mislilo da su neodbranive!

Sa novim akvizicijama Osvita možemo biti zadovoljni. Treba uzeti u obzir da im je ovo bila prva igra u timu »plavih«. Marks na spojci bio je dobar, ali Nađ izgleda, da se nije mogao snaći. Rogović na halfu zadovoljio je.

Ostali igrači mnogo su se trudili, ali tuđe igralište i vjetar mnogo ih je ometalo u njihovom poslu.

Pod drugim vremenskim prilikama i da je Osvit ovu igru odigrao na svom terenu, vjerujemo da bi daleko bolje bio prošao.

KAKO JE IGRAO »SPLIT«!

O nekoj naročitoj igri nema ni govora. U prvom poluvremenu osim dva prodora igrao je skroz podređenu ulogu. U drugoj polovini zaigrao je bolje i uspio da poluči dva ali sretna zgoditka. Prvi gol pao je u 4 min. druge polovine. U momentu kada Fančović nije ni pokušao da brani Pavlović je glavom ubacio u desni ugao. Drugi gol pao je u 45 min. Fančović je istrčao i bacio se prekasno u noge Dumaniću, koji zasmetan ovom intervencijom Fančevića, vrlo lagano poslao loptu prema praznim vratima. Bizjak je potrčao za njom, ali prekasno, jer je lopta već bila prešla liniju, a sudija otfućkao drugi zgoditak za »Split«.

Najbolji igrač gostiju bio je Šore. Za ostale možemo bez daljnjega kazati da nam nisu pružili ono što se od njih oče kivalo. Većina se služi još uvijek starim trikovima, a najviše podmetanjem nogu. Njihovi prečesti prigovori sudiji ostavili su dosta slab utisak na gledaoce. U 39 min. drugog poluvremena su dija je s pravom isključio jednog igrača »crvenih«, koji je omalovažavao njegove odluke.

Igru je odlično vodio g. Malnar nekadašnji igrač »Hajduka«. Bio je vrlo objektivan.

Ovoj utakmici prisustvovalo je oko 500 gledalaca. Ovako malen odaziv opravdava hladno i vjetrovito vrijeme.

Predigru ovoj utakmici odigrale su kombinovane momčadi rezervi i junio ra Jrška »Šibenik« i »Osvita«. »Šibe-Osvit sa 5:0 (1) Svih pet golova dao Osvit sa 5:0 (!) Svih pet golova daje Fakac, koji je bio vrlo raspoložen i pri šutu.

-mat-

MALI OGLASNIK

Za 15 riječi Din 6 — svaka daljnja riječ 50 p
Ako je adresa u upravi Din 1.—
Za pismene upite treba poslati Din 2.— markama (uvrstava se najmanje 2 puta)
Priopćeno po retku Din 16. — Oglasi po tarifi

OGLAS
za prikupljanje ponuda

Tehnički Odeljak pri Sreskom Načelstvu u Šibeniku dana 26. oktobra 1937 god. prikupljat će ponude za popravak čatrnje u Podinama opć. Šibenik.

Predračunska svota iznosi Din 14.000

Predračun i uslovi mogu se vidjeti u kancelariji Odeljka za vrijeme uredovnih sati.

Iz kancelarije Tehničkog Odeljka teh. br. 4489-37.

OGLAS LICITACIJE

»Kod banovinske bolnice u Šibeniku održaće se dana 29 oktobra 1937 g. u 11 sati prije podne druga ofertalna licitacija za nabavku kruha, mesa, mlijeka i ostalih živežnih namirnica, a za vrijeme od 1 novembra 1937 do 31 marta 1938 god.

Istoga dana i u isti sat održaće se i licitacija za nabavku peradi, kokošjih jaja, voća i povrća, a za vrijeme od 1 novembra ro 31 decembra 1937 g.

Za potanje obavijesti mogu zainmanici da se obrate ekonomatu bolnice za vrijeme uredovnih satova.

Šibenik, 14 oktobra 1937. Upravnik: Dr. Machiedo s. rr.

Preuzeo bi se na stan i koštu u sunčanoj lijepoj sobi đaka bolje obitelji. Adresa u upravi br. 964.

ŽENA GOVORI MJESTO MUŽA

Mister Maršal je sada po treći put izabran za šerifa američke oblasti. Ale na u saveznoj državi Ohajo. To znači veliku popularnost, jer za šerifa se u Americi biraju samo veoma zaslužni ljudi. Maršal se nikada nije istakao svojim govorničkim darom i nikada još ni je pred svojim biračima održao govor Ali zato ga njegova bolja polovica stalno prati na agitacionom putu. I ona drži govore i predavanja uime svog muža. Ona je odličan govornik i narod je veoma ceni. Dok gđa Maršal čita ili drži svoje govore, njen muž iz velike daljine revolverskim metkom pogađa vrh cigarete, koji njegova žena drži u ustima. To Ameripancima više imponuje nego i najlepeš fraze i obećanja!

ROMAN »TRIBUNE«

ABEL BELSTROM:

Crni plesač

POVIJEST JEDNE TAJNE

Postepeno joj se vraćala krv u lice i obrazi poprimiše uobičajenu rumen. U očima nestade onaj upi sjaj, izraz straha, koji ga je upravo toliko zabrinuo bio. Sa olakšanjem vidje Reginald da se ona oporavlja.

— Otkuda znate? — zapita ona napokon slabim glasom.

Ali on je smatrao da sada nije čas za raspravljanje.

— Ipak, biće bolje da se najprije odmorite, Floy!

— Ne, molim vas! Recite mi sve što znate, Regie!

U njenu glasu bilo je toliko nestrpljenja da Reginald shvati da će mu sva njegova navaljivanja ostati beskorisna.

— Ako baš hoćete, onda slušajte — poče on odmah, da bi joj ugodio i vidjeći izraz isčekivanja na njenu licu.

— . . . .Pretpostavka o umorstvu lorda Kelvina moj je vlastiti zaključak. koji se osniva na prostoj činjenici da je jučer naveče, prije negoli je lord Kelvin nađen mrtav, padala kiša. Nevjerovatno, zar ne?

Ona šuteći potvrdi glavom.

— Nevjerovatno, ali potpuno razumljivo ako se zna da je pokojnik nađen nam jestu zvanom »Tri breze«, udaljenom dobrih deset minuta hoda od zamka. To je činjenica. A činjenica je i to da su cipele lorda Kelvina bile potpuno čiste, bez i najmanjeg traga od blata, unatoč obilne kiše koja je jučer privečer dobro nakvasila zemljište. Kao da je hodao po parketu, a ne kroz šumu! . . . Neobično, zar ne? — ponovi on.

Ali ona ne odvrati ništa. Prevrtala je među svojim prstima stručak potočnica i zamišljeno otkidala latice sa njihova cvijeta.

— Ovo što sam vam sada rekao usta novio sam u toku protekle noći. Neka vas ne čudi da sam baš ja primjetio onu činjenicu, jer ja sam iskustan lovac — i sami znate da sam proveo toliko godina u Adima. . . . . Ali idimo dalje — produži on. — Zaključak koji se može izvesti iz onog što vam upravo rekoh vrlo je prost: lord Kelvin nije sam prevalio put od dvorca do »Tri breze« Njega je neko prenio do tamo.

Florence se prenu i dotače njegove ruke.

— Onaj šušanj . . . noćas ispod terase . . . sjećate li se? — šapnu ona grozničavo.

— Da, i ja sam na to već pomislio. Po svoj prilici je ubica tada prolazio ispod terase noseći Kelvina. Ako se ne varam, između onog zagonetnog šušnja ispod terase i pucnja u šumi prošlo je približno deset minuta, upravo toliko koliko treba od zamka do mjesta umorstva.

Stigavši do »Tri breze« ubica je lordu Kelvinu iz njegova vlastita revolvera ispalio hitac u glavu. U to nema nikakve sumnje — vidio sam tane koje je doktor noćas izvadio iz pokojnikove glave. Metak bezuvjetno potiče iz revolvera lorda Kelvina.

Direktor HAMILKAR VITALIJANI — Glavni i odgovorni urednik: BRUNOSLAV J. LORINI — Štampa: »Štanik« Šibenik (Zastupa: H. Vitalijani)